

ГЕНДЕРНИЙ АУДИТ МІСЬКОГО ПРОСТОРУ

Гендерний аудит міського простору – випробуваний підхід до створення якісного життєвого простору для УСІХ містян з урахуванням відмінностей в їх потребах та вимогах до муніципальних послуг. Кожен мешканець міста замислюється над питанням: **чого не вистачає в моєму місті/районі для комфортного проживання?** Оскільки мешканці – це жінки та чоловіки різного віку, які представляють різні соціальні категорії, їх відповіді будуть відмінними через їх особливі вимоги до якісного життя у місті.

Проект “Гендерний аудит міського простору” започаткований з метою:

- ✓ впровадження методики гендерного аудиту міського простору в діяльність органів місцевого самоврядування для формування гендерно-справедливого життя у місті;
- ✓ розробки пропозицій, рекомендацій, заходів щодо підвищення якості послуг, які надаються органами місцевого самоврядування, із урахуванням гендерних потреб мешканців міста;
- ✓ підвищення рівня залученості громадян до процесу формування змісту послуг, які надаються місцевим самоврядуванням, з метою максимально повного врахування їх гендерної складової.

У пректі взяли участь:

м. Харків, м. Чугуїв (Харківська область), м.Комсомольськ (Полтавська область)

м. Харків

Благоустрій дитячих майданчиків на прибудинкових територіях багатоповерхової забудови: гендерна урбаністика

Результати гендерного аудиту:

- у дворах будинків комунальної власності встановлюються стандартні комплекси з п'яти елементів (гірка, пісочниця, гойдалка, балансир, тенісний стіл), які у рівній мірі задовольняють потреби, як хлопчиків, так і дівчаток; втім, з точки зору задоволення потреб сім'ї з дітьми, є гендерно-дискримінаційні;
- встановлена наявність у дворах багатоповерхових будинків спортивно-ігрового облаштування для хлопців вікової категорії 12⁺ й, разом з тим, й відсутність відповідного

простору для дівчат вікової категорії 12⁺;

- існуюча гендерна асиметрія в облаштуванні прибудинкових територій позначається й на стані здоров'я дітей (особливо для дівчат середньої та старшої школи) через те, що вони мало часу перебувають на «відкритому повітрі».

Рекомендовано:

- з метою задоволення потреб батьків (дорослих, які супроводжують дітей віком до 7 років) у списку стандартних елементів дитячого майданчика замінити тенісний стіл на «лави» (можуть бути різні варіанти – лава як елемент пісочниці, окрема лава тощо);
- у проекти з облаштування спортивних майданчиків включити зони для активного відпочинку дівчат категорії 12⁺;
- у планування проектів з облаштування дитячих майданчиків передбачити процедуру проведення статистичного аналізу потреб дітей та їх батьків для включення необхідних елементів (пісочниці, гірка, лави тощо);
- для гендерно справедливого облаштування прибудинкової території слід враховувати гендерний склад користувачів: % (діти до 12 років) + % (дівчата 12⁺) + % (хлопці 12⁺) + % (батьки, які мають дітей до 7 років).

м. Чугуїв
(Харківська область)

Гендерно-чутливе облаштування міського скверу “Молодіжний”

Результати гендерного аналізу:

- встановлено, що на міській території (центральна частина міста поряд з автовокзалом, торговельним центром і т. ін) порушуються права мешканців/нок, з точки зору їх можливостей «бути присутніми» там. Це обумовлено тим, що цей міський простір є незручним, навіть небезпечним, через свій транзитний характер (міський автовокзал та відповідна прилегла інфраструктура). Це простір систематичного порушення громадського порядку, а саме: стихійної торгівлі (продаж неякісних товарів); високий рівень злочинності (крадіжки); місце порушень дорожньо-транспортного руху (наїзд автотранспорту на пішоходів).
- Крім користувачів автостанції, цією територією користуються усі мешканці, які отримують різноманітні муніципальні послуги (проходять шляхи до адміністративних об'єктів міста);
- Визначені найбільш вразливі гендерні групи: “діти шкільного віку”, “жінки з дітьми дошкільного віку” та “особи похилого віку”;
- Шляхом опитування мешканців міста були окреслені їх бажання щодо проекту благоустрою цієї території як скверу.
- Опитування проводилось в соціальній мережі, найактивнішими користувачами групи стали дівчата віком 18-35 років.

Рекомендовано:

При розробці проектно-кошторисної документації облаштування парку “Молодіжний” як міського простору, що відповідає потребам усіх мешканців та мешканок міста, передбачити:

- зони для рекреації (озеленена територія, організований процес збору ТПВ);
- умови для безпеки (освітлення території цілодобово, відеоспостереження, патрулювання міліції);
- доступ до об'єктів розваг (зонування території для різних гендерних груп: дитяча, молодіжна, сімейна зони, зона для людей похилого віку і т.ін.);
- умови для культурного дозвілля і творчого самовираження (облаштування у центрі паркової зони майданчик із сценою для виступів, флешмобів і т.ін.)

м. Комсомольськ
(Полтавська область)

Гендерний аудит дитячого містечка (м. Комсомольськ, вул. Леніна, 21)

Результати гендерного аудиту:

- облаштування дитячого містечка не має виокремлених зон для відпочинку різних гендерних груп: дітей до 7 років та їх батьків, дітей молодшого шкільного віку, хлопчиків та дівчаток підлітків;
- у доступі до території і на самому дитячому містечку існують бар'єри для маломобільних осіб, у т.ч. мам з дітьми до 3-х років (зокрема, бордюри на переходах з тротуару(рів) і проїзної частини, відсутність маркування шляхів руху);
- було виявлено, що територія недостатньо освітлена, є місця для “переховування” і є загрозою для пішоходів у темні часи доби особливо восени і взимку;
- шляхом соціологічного опитування про рівень задоволення якістю, комфортністю, безпекою дитячого містечка були виявлені такі недоліки: травматично небезпечною є мала архітектурна форма “Бобри”, відсутні громадські вбиральні та достатня площа тіні у сонячні дні, неестетичний вигляд певних ділянок містечка.

Рекомендовано:

- до плану дій з благоустрою міста включити рекомендації/побажання мешканців, виявлені під час опитування, а саме: побудувати громадську вбиральню, встановити покажчики для різних гендерних груп, облаштувати велосипедні доріжки, встановити додаткові лави та урни, огородити територію дитячого містечка, облаштувати фонтан та фонтанчик із питною водою, облаштувати зони wi-fi;
- розширити спектр просвітницьких, спортивних, культурно-розважальних заходів за участі депутатів міської ради, вихованців дитячої художньої школи, центру дитячої та

- юнацької творчості, громадських та молодіжних організацій;
- запровадити роботу вихователя для дітей на постійній основі;
- вдосконалити схему дислокації засобів регулювання дорожнього руху та розміщення зупинок громадського транспорту.

Розроблені гендерні проекти благоустрою міських територій стануть потужним інструментом для об'єднання зусиль органів міської влади та громади задля покращення міського простору для більш комфортного проживання всіх членів громади.

